

4. La festa durant la llarga postguerra

En una societat com la catalana dels anys quaranta el fenomen festiu tenia una gran rellevància. Els motius que conduïen a la centralitat de les festes eren fonamentalment una divisió molt estricta del temps entre treball i festa, amb una localització molt precisa del fenomen festiu. La població esperava amb ànsia l'inici del període festiu, que, entre altres activitats, tenia la festa major d'estiu com a referent bàsic.

Les festes com a fórmula de desenvolupament cultural i de transmissió de valors van ser una altra de les activitats que la represió franquista que seguí l'any 1939 s'encarregà de depurar. Van desaparèixer sobretot les manifestacions festives més espontànies i menys programables, com també molts dels factors democratitzadors d'aquestes festes, davant la recuperació d'una concepció jeràrquica i classista. En aquest viatge van perdre's diverses celebracions, entre les quals potser sobresurt com a indicatiu la desaparició d'una de les festes majors –la d'esquerres, obviament– del barri de Santa Eulàlia, la dels centres republicans, que competí durant anys amb la festa major organitzada parallelament per la Lliga, i també les festes de Carnestoltes. Un altre dels canvis que es produïren, com anirem veient, fou la recuperació de la participació de l'Església com a garant de la moralitat de les festes.

El que era comú a totes les festes majors era que la seva mateixa celebració es tingués en compte com una via per enllaçar amb la tradició, aspecte contínuament exaltat en aquells moments. Un aspecte en què la tradició anava indubtablement lligada a Catalunya –l'exemple més clar n'és el sardanisme–, sempre que aquest referent de catalanitat fos un factor d'inte-

Programa del Centro
Católico de la festa
major de l'any 1944
amb el segell de la
censura de les
JONS.

Font: Fons Centre
Catòlic.

gració en una més vasta tradició espanyola, i no pas una activitat d'affirmació nacional catalana.

En aquesta mateixa línia que reclamava el paper tradicional de la festa, el Casino Nacional publicava a la primera plana de la seva circular frases com aquestes:

«La Fiesta Mayor, tan genuinamente catalana, en el sentido en que nosotros la entendemos, es algo así como un espectáculo que se da por temporadas. Si la de ópera comprende desde diciembre a abril, citamos por ejemplo, la de fiestas mayores abarca desde junio a septiembre. Y el pueblo cuyo Santo Patrón no tiene su festividad entre estas fechas, ha de decidirse –hablamos en términos generales– por otro que, por motivos más o menos tradicionales, esté ligado de alguna forma a la historia local. Todo, antes que quedarse sin Fiesta Mayor de verano, porque, ¿llegan ustedes a concebir un pueblo catalán que no la tenga? Nos parecería algo así como una iglesia sin altares o como un balneario sin aguas curativas.»

Al barri del Centre la celebració de la festa major anava molt vinculada també a una visió ruralista de la ciutat i a l'exaltació del passat agrícola. Es tractava d'un sentiment –innocent? – davant el creixement de la ciutat que els sectors oligàrquics del barri controlaven parcialment. En la retòrica ruralista s'exaltava un passat en què la comunitat hauria tingut una cohesió que el fenomen de la immigració hauria trencat, però caliaaprofitar la conjuntura per guanyar diners si es podien vendre terres de conreu per edificar cases o indústries. En el cas del Centre Catòlic hi havia una altra motivació, que analitzarem més endavant, relacionada amb la concepció d'un paradigma clàssic en el món catòlic, que enfocava tradició-ruralisme-moralitat a modernitat-ciutat-immoralitat. Les dues entitats importants que organitzaven actes per a la festa –Casino Nacional i Centre Catòlic– compartien aquesta idea de la tradició. El pòrtic del programa de la festa del 1945 organitzada pel Centre Catòlic deia:

«Prepárese nuestra ciudad para celebrarla. Y ahora como antes, como siglos atrás, hombres y mujeres la celebrarán.

Los viejos entonan todavía, añejas canciones tradicionales, llenas de ternura y expresivas del amor familiar, de las costumbres sencillas y de las creencias ancestrales. Los jóvenes (¿progreso?) suelen preferir, por desgracia, las canciones de moda que alimentan más a los placeres del mundo.»

Malgrat aquestes idees comunes a totes les festes majors celebrades a la ciutat, hi hagué models diferents, segons els grups organitzadors. Seguint el quadre adjunt s'observa clarament quines

7. Les activitats de festa major segons diversos col·lectius organitzadors (1939-1951)

<i>Centre Catòlic</i>	<i>Casino Nacional</i>	<i>CF Torrassa</i>
Bàsquet	Teatre	Balls de gala i popular
Sardanes	Cant coral	Ofici solemne
Ofici solemne	Balls de gala	Futbol
Jocs infantils	Concert orquestra	Bàsquet
Ping-pong	Dansa catalana	Ciclisme
Cant coral	Exp. Belles Arts	Cant coral
Teatre	Festival infantil	
Sarsuela	Sardanes (d'ençà del 1945)	
Festival folklòric		

Nota: Es tracta d'un esquema amb les activitats que es repetien any rere any. No fem esment d'activitats puntuals, per interessants que fossin.

Font: Programes de festa major (ACC, AMI'H, ALA).

Coberta del programa de festa major de l'any 1945 del Casino Nacional, actualment Casino del Centre.
Font: Fons senyora Maria Pujol Piguillem.

eren les activitats comunes i quines diferenciaven la forma de celebrar la festa.

Entre les diferències més grans de model, n'hi ha una que s'observa ràpidament seguint el quadre. Es tracta de la que marcaven les festes organitzades sota el patrocini eclesial, en què l'Església continuava la tasca d'apostolat permanent. Coherents amb la prioritat concedida a la tasca evangelitzadora i recristianitzadora, les formes d'esbarjo de la ciutadania eren un dels punts de mira dels mossens. Fruit d'aquesta atenció, les festes organitzades per entitats catòliques contrastaven amb les altres per la inexistència dels balls i per la denúncia persistent a aquesta distracció. Això es feia des de publicacions com el *Boletín de Acción Católica* local. Tanmateix, aquesta tasca propagandística no es limità a aquestes publicacions, i els mateixos programes de festa major constituïen un espai indicat per continuar propagant les seves idees sobre els balls en general i, sobretot, sobre les seves formes modernes. Calia contraposar, en conseqüència, formes cristianes de diversió sana que s'oposaven a una diversió fictícia i circumstancial. Les cites podrien allargar aquí moltíssim l'exposició, perquè eren molt reiterades. N'extraurem només algunes. Referint-se al contingut del programa del 1949, el pòrtic diu:

«En el presente se verán también contentados por un Programa que complace y divierte a satisfacción de aquellos que buscan lugar de pasatiempo, en recato propio y para la familia. Distracción saludable y espléndida. Confianza en cuanto a la moralidad de los espectáculos, que no es preciso recordarlo pero que tampoco conviene olvidar.»

La distracció cristiana era l'única vàlida:

«...un programa de Fiesta Mayor en plena concordancia con la alegría cristiana, que repetimos, es la única aceptable como goce verdadero, contrapuesta, eso sí, con las formas paganas que sólo falso optimismo pueden proporcionar.»

I sense necessitat de balls moderns, com es deia el 1946 en el programa del Centre Catòlic:

«En fin: que nos sentimos incapaces de ponderar las excelencias de este programa en el que hay sesiones para todos los gustos, diversiones de risa franca, vía libre al optimismo y alegría cristianos y con el que no dudamos pasaremos una deliciosa y recordable Fiesta Mayor 1946, que es el fin que perseguimos y a todos deseamos.»

¡Ah! y todo ello sin echar de menos ni encontrar a faltar, el conjunto de jazz, el "boogie-woogie", el vocalista y la animadora y la película a la moderna usanza.»

L'oportunitat o inconveniència d'afavorir els balls era una qüestió de preocupació constant en els àmbits catòlics dels anys quaranta, en una etapa en què les opcions més integristes i regressives es van imposar. Per això, en els cercles que intentaven fer proselitisme aquest tema apareixia constantment. El ball era potencialment una forma de pecat. Un ball que, en el cas de la festa major, s'associa a més a l'estiu, una època de l'any que creien especialment favorable a tot tipus de desviacions. Així ho creien des del *Boletín de Acción Católica* el juny de 1950:

«El verano no es sólo para divertirse. También es un tiempo hábil para nuestra santificación. Nunca hemos de perder de vista nuestro fin. Nunca debemos abdicar de nuestro deber. Nunca olvidaremos nuestra condición de cristianos. La santa Misa, cada domingo, será vínculo de nuestra unión con Dios y nuestra Parroquia.

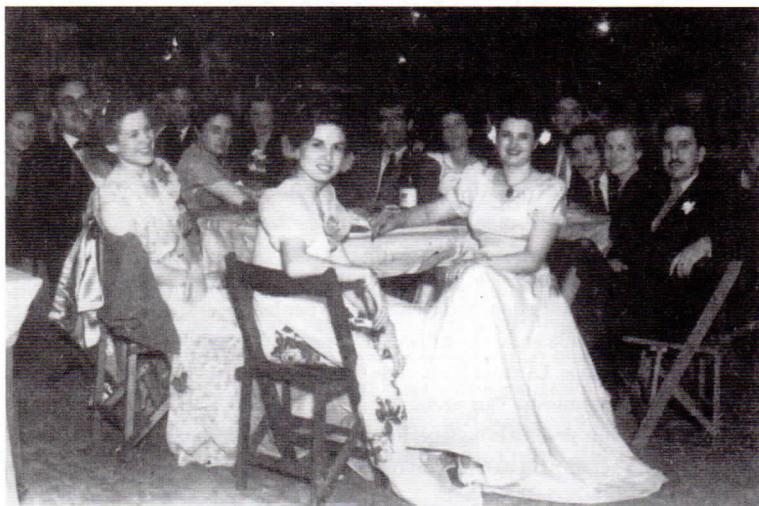
-Los baños sirven a la higiene, fortifican el cuerpo, broncean el cutis. Nunca deben servir para exhibir con deshonestidad las formas humanas. Nunca deben excitar las concupiscencias innobles del individuo. Evitaré con pudor ser elemento de escándalo para los demás en las playas.

-Fiesta Mayor en las calles. Pretexto muchas veces de bailes inacabables, de bebidas abundantes, de mescolanzas de juventud sin vigilancia de autoridades y padres, bajo el ritmo sensual y excitante de la música moderna, con pocas luces y con extremadas libertades. La familia cristiana velará su dignidad y evitará que penetre en su hogar la procacidad proclamada en estas calles llenas de gallardetes.

-No hay escuela, no hay catecismo para niños y niñas. Los padres andarán más vigilantes respecto a sus hijos. Guardarán a sus hijos como un tesoro. Vigilarán sus amistades, sus lecturas, sus juegos. Los tesoros se conservan bajo un alerta constante, porque pueden perderse y robarse.»

Un altre dels elements que diferencia el model de festa major és la vocació popular de les festes de barri com la de la Torrassa, on, juntament amb els balls de gala, de lluïment de les autoritats i els seus amics, hi havia balls populars a l'envelat i als carrers, marc en el qual tant agradava al governador civil Correa Véglison sotmetre's a banys de multituds que li permetien reforçar la seva retòrica falangista. En el cas de les festes del Centre Catòlic aquesta voluntat popular es troba molt ben expressada fins i tot als pòrtics, autèntica filosofia dels programes, especialment el del 1947. Contràriament, el Casino Nacional, que, com hem remarcat anteriorment, assumia el paper històric de

centre de les dretes conservadors, oferia programes més elitistes, gairebé sense res a fer de manera gratuïta, i on sobretot es tractava d'aconseguir l'esbarjo dels seus socis i el lluïment dels notables i de llurs famílies, amb algun toc de distinció cultural organitzant durant un parell d'anys una exposició de Belles Arts. La condició de prohoms dels socis del Casino els feia creure que la seva festa era la festa de la ciutat.

Ball de casats al pati del Casino a la festa major del 1947.
Font: CEL'H. Donació família Perelló i Riera.

Des d'alguns sectors catòlics es criticava la festa del Casino, que consideraven que servia per fer ostentació de riquesa d'alguns, mentre la majoria de la població vivia en condicions molt precàries, sobretot en aquella postguerra. La crítica era especialment contundent, ja que s'ataca els potentats que també s'autoqualificaven com a catòlics. En aquest sentit, Antoni Pons va escriure un article a la revista Centro Parroquial de los Jóvenes de Acción Católica l'agost de 1942, titulat «De la fiesta mayor. ¡Veneno!», en què es feien afirmacions com aquesta:

«En la Fiesta Mayor de Hospitalet, por las sesiones de baile de todo un día se pagaban 60 ptas., los palcos 150 ptas. y las butacas 12 ptas.; todo esto sin contar los demás gastos bastante importantes motivados por la asistencia a los mismos.

Decididamente, Hospitalet no piensa en Dios, dueño y señor de haciendas y bienes, de los cuales los hombres no son nada más que unos simples administradores, que habrán de rendir cuentas en el primer segundo después de su muerte. Estos hombres que tienen puestos sus corazones en las riquezas, que creen que son el único bien, estos padres que pagan para que sus hijos vayan al fuego eterno, estos hombres que sólo viven para disfrutar de los goces y que no se cuidan de los pobres ni se conmueven de sus desgracias, ni hacen nada para aliviarlas, hombres que se creen independientes

en el uso de sus bienes y que no disponen de ellos según la voluntad de Dios. Estos hombres son los primeros que se niegan a prestar su colaboración económica a la construcción del Templo y los que dicen que, ya que Jesús habiendo nacido en un Pesebre no necesita nada más, para que los fieles le puedan rendir homenaje como DUEÑO Y SEÑOR de todo el Universo.»

Encara, el consiliari Josep M. Puigbó insistia en aquell mateix número de la publicació catòlica en tots els perills del ball. Abans del ball, vanitat, despeses, preocupació pel vestir, desig d'aparentar. Durant el ball, vanitat, enveges, desigs, contactes, pensaments sensuais, pèrdua del propi domini. Després del ball, nervis, passions, bogeria. Aquests eren tots els efectes negatius del ball per a un catòlic.

En definitiva, els esquemes de les festes no eren sinó una mostra de les diferents polítiques d'intervenció dels grups que tenien possibilitats d'ocupar el poder o d'influir-hi: per a uns, a través de l'enquadrament doctrinari de les masses, per a d'altres, a través del populisme, i encara per a uns altres, pel simple fet de pertànyer a les «forces活ives» de sempre.

Aquest panorama general és el que marcarà l'evolució de les festes majors a partir de 1939. A L'Hospitalet-Centre aquestes festes giraren inicialment sobre les dues principals entitats del barri, el Centre Catòlic i el Casino Nacional. La tipologia de la festa major durant aquests anys va variar poc, però eren entre elles força diferents. La del Casino Nacional era una festa organitzada amb molta solemnitat i tot

**Gran gala del Ball de Paper al Casino del Centre els anys 40.
Font: AL'H-AH.**

el luxe que era possible. Se celebrava un acte religiós i posteriorment el que més feien eren balls. Uns balls que es feien a l'envelat que instal·laven al pati del local social. Els actes a l'envelat tenien molt a veure amb el lluïment dels notables locals i llurs famílies, com deixava ben clar el programa dels festeigs de 1943: «Para poder concurrir a los diversos festejos que se celebrarán en el ENTOLDADO, será indispensable vestir con la máxima puntualidad, además de guardar la mejor corrección y buenas costumbres.»

Perquè l'envelat i els balls eren l'activitat bàsica. Per exemple, si utilitzem el programa de 1943, veiem que del 16 al 19 d'agost el Casino programava sis balls, un d'ells infantils. D'alguna manera l'envelat marcava la «categoria» i les possibilitats econòmiques dels organitzadors. En aquells primers anys quaranta l'envelat del Casino era muntat normalment per l'«adornista» Joan Arús Falés, de Molins de Rei. Durant els anys cinquanta l'envelat del Casino el muntà habitualment F. Obiols, de Barcelona.

Alhora, la festa del Casino estava organitzada pensant sobretot en els socis, als quals estava reservada l'adquisició de «palcos» i eren els afavorits per adquirir les entrades per als concerts de les orquestres i els balls. De fet, els qui no eren socis havien d'entrar-hi com a accompanyants dels socis. Tanmateix, no totes les festes del Casino es limitaven als balls. També s'inclogueren diversos tipus d'actuacions musicals, com rondalles i jotes aragoneses, actuacions de barítons i quartets vocals, i teatre. En moltes ocasions les representacions teatrals corrien a càrec del Quadre Escènic del Centre Catòlic. En d'altres portaren companyies prestigioses, amb actors coneguts com Alejandro Ulloa i Ana María Méndez, que el 1947 van interpretar *Hamlet*.

A finals de la dècada dels quaranta s'observa com la festa del Casino va incrementar notablement el seu programa. El 1948 va organitzar-se per primera vegada l'Exposició de Belles Arts, amb patrocini de l'Ajuntament, que comptava en el jurat amb Rafael Solanic, Josep Guardiola i Santiago Sanfeliu. També es programà un festival de patinatge i diverses activitats folklòriques, a més dels tradicionals i fonamentals balls. De fet, aquell mateix any es publicà la revista interna *Circular Casino Nacional*, que dedicà moltes de les pàgines de l'edició d'agost a parlar de la festa major.

En aquell número aparegué un article de Francesc Marcé, titulat «Filosofía de Fiesta Mayor», que era una declaració de principis sobre el paper d'identitat, tant hospitalenc com d'àmbit català, que podia tenir aquell esdeveniment social.

L'altre nucli organitzador de festes és el Centre Catòlic. Com ja s'ha indicat sobradament, en aquest cas el fet que l'entitat tingués aques-

ta adscripció religiosa va ser decisiu en aquests anys. Les proclames que s'han citat es repetien en ocasió de cada festa major. Les activitats que programava eren molt diverses i variades, mostra de l'enorme potencial del Catòlic en aquella etapa. A més de la missa solemne, la festa incloïa quatre tipus d'activitats clàssiques.

En primer lloc, hi havia un bloc artístic. Sempre teatre, generalment a càrrec del quadre escènic de l'entitat, dirigit per Miquel Xartó, que aprofitava la festa per presentar l'estrena local d'alguna obra. També s'hi feia en moltes edicions sarsuela, en la que els membres de l'entitat col·laboraven junt amb artistes vinguts de fora. Més esporàdicament hi havia alguna actuació lírica i concurs de cant, iniciat el 1945. Entre aquestes actuacions destaca la presència d'Hipòlit Lázaro i Isabel Bertran (1947) i de Maria Espinalt (1946). D'una manera regular organitzaren concerts del Sextet Filharmònic de Barcelona. La presència d'aquests artistes tenia al Catòlic un relleu especial, ja que la majoria de les actuacions es feien habitualment amb els membres del propi quadre escènic. Al Casino, en canvi, la presència d'artistes, sobretot de teatre, així com de cantants forans que calia contractar era habitual, tot i que els anys cinquanta també va disposar de quadre escènic propi.

En segon lloc, un altre dels aspectes bàsics era el de tipus folkòric. Les sardanes no hi faltaven mai, i tradicionalment el 15 d'agost es feia una diada de folklore català, on s'hi afegia l'actuació d'alguns esbarts, el ball de gitanes, etc. En el cas de les sardanes no es programaven únicament audicions i ballades, sinó que d'ençà del 1943 es va organitzar un concurs patrocinat per l'Ajuntament.

El tercer dels elements fonamentals del programa era el que s'ocupava de distreure els més menuts, amb un o diversos –depèn de l'any– festivals infantils.

Finalment, també s'hi feien activitats esportives. El bàsquet era l'esport tradicional de l'entitat, però també hi havia competicions de tennis de taula, i en ocasions d'handbol.

Coberta del programa de festa major de l'any 1948 del Casino Nacional, actualment Casino del Centre.
Font: CEL'H. Arxiu festiu.

Sardanes al patí del Centre Catòlic. Festa Major 1945.
Font: Fons Centre Catòlic.

A partir d'aquest esquema bàsic que s'anava repetint, sorgien algunes propostes que es duien a terme només en algunes ocasions, com l'Exposició Col·lectiva de Pintura (1948) o un concurs d'imitadors de veus radiofòniques.

D'ençà l'any 1943 està documentada la recuperació de la Festa d'Hivern, com és el cas d'aquesta coberta i interior de programa oficial del Centre Catòlic de la de 1952.
Font: Fons Centre Catòlic.

Encara que no sigui l'objectiu prioritari d'aquest estudi, cal afegir que almenys d'ençà del 1943 tenim documentada la recuperació de la festa major d'hivern, la tradicional festa petita present en moltes ciutats catalanes. Al barri Centre se celebrava al voltant de la diada de Santa Eulàlia de Mèrida, el 10 de desembre. La celebraven tant el Centre Catòlic com el Casino, amb actes a les seves seus socials. Als pro-

FIESTA MAYOR INVIERNO
1952

CIUDAD DE
HOSPITALET DE LLOBREGAT

PROGRAMA

DE LOS ACTOS RELIGIOSOS Y CULTURALES QUE EN HONOR DE SU PATRONA

SANTA EULALIA

CELEBRARÁ D. M. LA CIUDAD DE HOSPITALET DE LLOBREGAT

DICIEMBRE, 1952

grames del Catòlic hi havia ofici solemne, sardanes, teatre, bàsquet i alguna altra activitat escadussera, com les vetllades líriques musicals. Al programa del Casino es feien fonamentalment balls, encara que a la dècada dels cinquanta també s'introduí el teatre. Aquesta festa petita acostumava a durar dos o tres dies, segons com s'escaiguessin la data de la copatrona i la festivitat de la Puríssima, el 8 de desembre, que podia permetre d'enllaçar amb aquell dia festiu. A l'edició de 1951 la festa major d'hivern va acollir la III Exposició Local de Belles Arts, certamen que havia nascut per les festes de Sant Roc.

L'inici de la programació municipal i la dècada dels cinquanta

L'any 1949 es produeix una novetat en la festa major. Si fins llavors la programació corria a càrrec del Centre Catòlic i del Casino Nacional, amb festes de carrer que funcionaven totalment al marge, a partir d'aquell any l'Ajuntament va prendre una implicació més gran en el que, de fet, es considerava la festa major del municipi. L'entrada de l'Ajuntament en l'organització de la festa va tenir diverses conseqüències. La primera era que aconseguia oferir una idea de festa major de tot el barri Centre, i de fet també d'alguns carrers de Sant Josep, que s'hi afegien. Al marge de les festes de carrer, ara la festa deixava de centrar-se en dos espais tancats, pertanyents a les dues entitats esmentades, per començar a utilitzar altres espais públics.

De fet, la presència organitzativa de l'Ajuntament comportava necessàriament l'ofertenent d'actes de tipus popular gratuïts que no estiguessin reservats només a alguns. I aquest nou caràcter, que no anul·lava res del que s'havia fet fins llavors, sinó que ho complementava, es va concretar en el programa amb la introducció d'una cercavila inicial, que recorría amb una banda de música els carrers del barri, i uns focs artificials per clooure, a la plaça de l'Ajuntament. A més, s'incrementaren les activitats esportives, afegint-hi escacs, beisbol, ciclisme, futbol, rugbi i boxa a les que ja eren tradicionals.

Berrenar infantil al
carrer de Sant Josep.
festa major 1953.
Font: El Tot Comunica-
ció, núm. 78.
Fotografia cedida per
la senyora Teresa
Piera.

Veïns autors del
guardià del carrer
Estrella. Festa major
1948.

Font: *El Tot Comunicació*,
núm. 37. Fotografia
cedida pel senyor Pedro
Vallés.

trella, al barri de Sant Josep. Aquestes festes de carrer tenien un component més lúdic i desenfadat, amb concursos diversos, de vestits de paper, de fumadors, infantils, fins i tot un concurs de lletjos, sobretot pensats per potenciar la convivència entre els veïns del mateix carrer.

El 1950 el programa municipal es referia a la festa major de Sant Roc com a «fiesta mayor principal». És a dir, no única, però sí principal, encara que popularment la gent se seguia referint a la diada de Sant Roc com a la festa major de L'Hospitalet. Les activitats es van anar ampliant, amb carreres ciclistes de cintes, festivals infantils a la plaça de l'Ajuntament, petit circ a la plaça del Repartidor, tir al plat, etc. També s'hi incorporaren sessions especials de cinema, que portaven a les sales Rambla i Oliveras pel·lícules de gran impacte, com *Lo que el viento se llevó* (1952), per exemple.

El 1950, el
programa municipal
es refereix a la festa
major com a
principal.
Font: Fons Centre
Catòlic.

En fer-se aquest programa conjunt les activitats autònombes de les comissions de festes de carrer assolien així un petit protagonisme. D'ençà del 1949 apareixien com a carrers organizadors de balls i festivals infantils, fonamentalment, els de Sant Roc, Príncep de Bergara i Roseilles, als quals s'afegirien els anys immediatament posteriors el de Sant Joan, i els de Sant Josep i Estrella, al barri de Sant Josep. Aquestes festes de carrer tenien un component més lúdic i desenfadat, amb concursos diversos, de vestits de paper, de fumadors, infantils, fins i tot un concurs de lletjos, sobretot pensats per potenciar la convivència entre els veïns del mateix carrer.

En aquest marc de progressiva ampliació de les activitats al voltant de la festa major s'ha de remarcar el que va significar la implicació de l'Agrupació d'Amics de la Música, entitat fundada el 1947, formada per un nucli de joves inquietos amb ganes de tirar endavant una àmplia programació cultural, ja que encara que el nom oficial es restringí a la música, el seu àmbit d'interessos incloïa tot allò relacionat amb la cultura.

D'ençà el 1953 aquesta associació va començar a fer algunes aportacions singulars al programa d'actes. En aquell any, per exemple, introduïren uns col-loquis d'art i una conferència d'Àngel Marsà, crític d'*El Correo Catalán*. També fou promoguda per aquesta entitat la III Exposició Col·lectiva titulada aquell any «Salón de Arte Nuevo», activitats que contribuïen a donar projecció cultural a la festa major. Aquesta línia d'actuació va ser continuada pels Amics de la Música amb el manteniment anual de la convocatòria de l'Exposició Col·lectiva, alhora que puntualment l'Ajuntament hi afegia algunes conferències, com la que el 1955 va pronunciar Josep M. de Sucre sobre *El ateneillo de Hospitalet*.

<h3>B A I L E</h3> <p>DIA 16 Mañana, tarde y noche: DIA 17 Y 18: Tarde y noche; En el entoldado levantado en el patio del Casino Nacional Distinguidos Bailes de Sociedad con las orquestas Florida — Jaime Ventura Apolo y Alfonso Perpiñá Selectos conciertos.</p> <p>DEL DIA 14 AL 23: En la calle San José Grandes Bailes Populares con la Orquesta Veracruz y discos Concursos de canto, baile del vestido de papel etc.</p> <h3>CONCIERTOS</h3> <p>DIA 16: A las 12.30 de la mañana; En la Rambla Justo Oliveras Gran Concierto Popular por la Banda de la Policía Armada de Barcelona.</p> <p>DIA 18: A las 11 de la noche; En la Plaza Ayuntamiento Una vez terminados los fuegos artificiales Selecto Concierto popular por la Banda del Regimiento de Jaén n.º 25 de Barcelona.</p> <h3>CONFERENCIAS</h3> <p>DIA 16: A las 12.30 de la mañana; En la Sala Municipal de Exposiciones Organizado por la Agrupación de Amigos de la Música, Conferencia por el crítico de arte del «Correo Catalán» D. Angel Marsá sobre el tema: «La pintura actual, embrión de un nuevo estilo».</p> <p>DIA 23: A las 12.30 de la mañana; En el mismo local «Coloquios de Arte» por artistas expositores.</p>	<p style="text-align: right;">Programa oficial de la festa major de l'any 1953, on l'Agrupació Amics de la Música anuncia una conferència.</p> <p style="text-align: right;">Font: Fons Centre Catòlic.</p>
---	---

ACTOS CULTURALES

DIA 21: A las 12 mañana: En la Sala Municipal de Exposiciones

Como clausura de la Exposición, **conferencia** a cargo de D. José M.ª de Sucre la cual versará sobre el interesante tema «El Ateneo de Hospitalet», ubicado en la c. Porvenir, por el que desfilaron artistas como Bernadas, Gasch, García Lorca, Dalí, etc. etc.

BAILES

En el entoldado levantado en el Patio del Casino Nacional

DIA 17: mañana, tarde y noche;

DIA 18, 19, 20 y 21: tarde y noche;

Distinguidos **Bailes de Sociedad**, con las orquestas, Jaime Miralles, Orquesta Clota y Bruach y su Orquesta

Selectos conciertos en la terraza del Casino

El baile del dia 20 por la tarde será infantil.

En la calle Príncipe de Vergara profusamente adornada

DIAS 13, 14, 15, 16, 18, 20 y 21 Por la noche;

Grandes **Bailes populares** con las Orquestas Bruach con su cantor Balaguer y Juvenus con su cantor Ramón González.

Concurso de Trajes de Papel, Baile perfumado, etc.

Diversos actes programats a les festes majors dels anys 1952, 1953 i 1955.
Font: Fons Centre Catòlic.

A las diez y cuarto, en la calle del Príncipe de Vergara, fiesta en honor de los casados, gran baile de despedida y fin de fiesta a cargo de la popular Orquesta «Bruach».

A las diez y media, en la calle de San Roque, baile de despedida y fin de fiesta por la Orquesta de Manolo Molina.

NOTA IMPORTANTE

Durante los días del 13 al 18 se proyectará en el

Cine Oliveras

la sensacional película que mayor éxito octuvo en la pantalla del Cine Windsor de Barcelona,

«Lo que el viento se llevó»

DEPORTES

DIA 16: (continuación) A las 4 de la tarde En el Campo de Deportes de la Remonta Partido de **Fútbol** entre equipos juveniles

A las 6 de la tarde; En el mismo lugar Partido de **Fútbol** entre los primeros equipos de la U. D. Hospitalet y C. F. Samboyan de la primera categoría Regional.

DIA 22 Y 23: A las 10 de la noche: En el Centro Católico Torneo Nocturno de **Balonmano a 7** entre los equipos San Gervasio, C. F. Barcelona, Badalona y Centro Católico y entre los equipos femeninos S. F. Barcelona y Sépu como preliminares de ambas veladas. Magníficos trofeos.

DIA 23: A las 10 de la mañana: En el Club de Ajedrez Hospitalet Torneo relámpago entre los Clubs Alaska, Collblanch y Hospitalet

A las 12 de la mañana: Reparto de premios del campeonato social 1952-53.

Por la tarde; En el Campo de Deportes de la Remonta Partido de **Fútbol** entre los primeros equipos U. D. Horta de la 3.ª División Nacional y U. D. Hospitalet.

EXPOSICIONES

DEL DIA 15 AL 23 En la Sala Municipal de Exposiciones III Exposición Colectiva "Salón de Arte Nuevo" organizada por la Agrupación de Amigos de la Música

DEL DIA 15 AL 20 Exposición Comarcal de Artesanía organizada por la Delegación Sindical Comarcal de esta Ciudad.

Al Casino es va consolidar el Concurs-Exposició de Fotografia Artística, iniciat el 1950, de la mateixa manera que es mantenien amb gran predicament els «selectos y aristocráticos bailes de Sociedad en el Entoldado».

Entre les propostes noves i d'impacte podem remarcar la del Centre Catòlic el 1953, que va presentar un «Magno festival presentando al público relevantes artistas del teatro y la radio». Es tractava d'un espectacle variat, amb música, poesia i humor. Dirigit per Miquel Torrents, aquella convocatòria servia perquè el públic pogués tenir a prop els artistes i locutors del moment. I cal recordar que encara no hi havia televisió, i els personatges que apareixien a la ràdio eren, junt amb els artistes de teatre i cinema, els gran ídols populars. En aquell festival van intervenir: Isidre Sola, Encarna Sánchez, Trio Guadalajara, Rafael Anglada, Enriqueta G. Illescas, Ricard Ardèvol, Moreno Volpini, Angelita Codesal, Raül Garcia i Lluïsa Monguillot.

Ball a l'envelat del pati del Casino. Festa major 1953.
Font: Fons senyor Joan Costa.

L'any següent, el 1954, el Centre Catòlic també va voler fer quelcom d'excepcional, ja que celebrava el cinquantenari de l'entitat. El més extraordinari del programa va ser l'exposició «La obra y estilo de Gaudí», cedida per l'Associació d'Amics de Gaudí.

També com a activitat excepcional, el Catòlic va organitzar per la festa de 1956 un festival artístic presentat per Ràdio Hospitalet, amb els finalistes del concurs «figuras del mañana», de joves promeses artístiques.

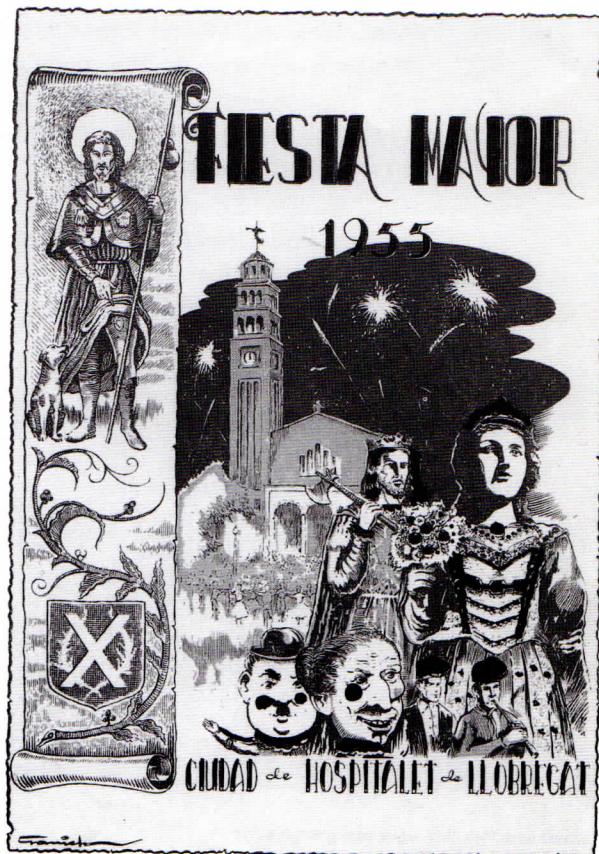
A partir de 1953 els programes de festa major elaborats per l'Ajuntament afegien alguna referència als canvis que estava experimentant la ciutat. Així la festa major de 1957 inclou, a més de les programacions habituals, tres qüestions a destacar. Les més importants són dues qüestions que apareixen totalment aïllades, però que representaven un primer avís de la nova societat que s'estava configurant, i que en bona mesura fins llavors s'intentava ignorar. La primera és el propi pòrtic del programa oficial de l'Ajuntament. A diferència d'aquells altres que parlaven sempre de la tradició i l'exaltació local, aquest pòrtic tenia tot un caràcter tecnocràtic. Parlava dels problemes de la ciutat, que no parava de créixer a un ritme molt accelerat, i anunciava les solucions que portarien a un L'Hospitalet que seria paradigmà de ciutat moderna. No diu gairebé res, però anuncia –amb

un missatge totalment triomfalista i optimista— un futur diferent i de grans canvis, que en realitat va tenir un paper bàsic per acabar amb el món antic, festa major inclosa. L'altra és una activitat que ens retreu també un món nou que arribaria definitivament a la dècada dels seixanta. Es tracta d'un concert amb instruments d'«alta fidelitat», que es va fer al Centre Catòlic: «audición de selectas piezas musicales por este modernísimo procedimiento de expresión del sonido, con maravillosos efectos acústicos.» Tot plegat, gràcies a un comerciant, Auto Radio Montaner, que així promocionava aquests productes nous. De fet, als programes de l'any següent ja aparegueren anuncis de televisions.

L'última de les qüestions a què feiem referència era l'organització de l'exposició de pintura «Del impresionismo al arte abstracto» a la Junta Local del Movimiento, significatiu pel que representa d'assentament de les activitats culturals al programa de la festa, després que ja s'hagués consolidat l'Exposició Col·lectiva de l'Agrupació d'Amics de la Música, que havia superat les set edicions. De fet, l'impuls a les mostres d'art en les festes majors d'aquesta època és molt important. Un any després de l'exposició a què ens referíem es van organitzar simultàniament durant la festa les exposicions del pintor hospitalenc Lluís Mestre Castellví, a la sala de la Caixa de Pensions, junt amb la IX Exposició Col·lectiva de Belles Arts dels Amics de la Música, celebrada en homenatge a Josep M. de Sucre, director del Cercle Maillol, secció associada a l'Institut Francès de Barcelona, una de les plataformes fonamentals de l'art català de l'època.

Els últims cinquanta són anys contradictoris. Les entitats tradicionals segueixen amb els seus programes habituals, les activitats culturals promogudes pels Amics de la Música i la Unió Excursionista es consolidaven, l'Ajuntament feia una dèca-

Coberta del programa de la festa major de l'any 1955 on ja no surt com a festa principal sinó amb la imatge de sant Roc.
Font: Fons Centre Catòlic.

da que intentava programar actes populars al carrer. Però les novetats característiques de la societat de consum comencen a anunciar-se, i les festes dels carrers comencen a desaparèixer. I la institució municipal, que durant el mandat de l'alcalde Ramon Solanich (1956-1962) intenta organitzar aquesta nova ciutat, no té prou força ni per impulsar una festa d'àmbit realment local, tot i la voluntat. En realitat, el febrer de 1958 la comissió permanent de l'Ajuntament aprovà que la festa de Sant Roc esdevingués realment una festa de tot el municipi, amb actes arreu de la ciutat. S'encarregà als ponents de Cultura, José Ferrando Marín, i al d'Esports i Festes, Cristóbal Herms López, que donessin forma a aquest acord, però el programa d'aquell estiu va ser com tots els altres, sense cap canvi en aquesta direcció. De fet, la confusió entre la festa major del barri i la festa major de la ciutat es va mantenir durant tots aquests anys. I per afegir un element més de confusió en aquest procés l'Ajuntament torna a intentar, amb el programa de 1959, una revitalització dels actes a l'aire lliure, amb balls populars i festivals infantils a la plaça de l'Ajuntament, jocs infantils a la plaça del Repartidor. I sobretot l'espectacle presentat per Ricard Ardèvol, de Ràdio Barcelona, titulat «Estrellas en televisión» a la plaça de l'Ajuntament. Aquest impuls, que es devia a la decisió política del regidor d'Esports i Festes, Cristóbal Herms, es va mantenir encara el 1960, amb més actes de tipus popular i la presència dels firaires, als quals l'Ajuntament havia eximit d'algunes taxes. Però com a contrapunt aquell any els comentaris més habituals es referien al fet que cap carrer del barri no s'havia guarnit.

També s'ha d'esmentar, en el mateix sentit, que la festa major d'hivern, que a principis dels cinquanta havia començat a tenir també una certa tutela municipal, a finals de la dècada experimentava ja signes de decadència.

Annex al capítol «La festa durant la llarga postguerra»

Pórtico

LEGLA a sus manos, este programa general, de los actos que el CENTRO CATÓLICO prepara, con motivo de la Fiesta Mayor de hogaño.

Y llega remozado, optimista, con un afán inmenso de honrar como es debido, a los Santos bajo cuya protección se desenvuelve la vida de nuestra querida ciudad y a fin de proporcionar a todos ustedes una sana alegría, la verdadera alegría.

La gratitud nos obliga a lo primero, en cuanto a lo segundo, procurarlo constituye una obra de misericordia.

La Fiesta Mayor es un hito y centro de referencia de muchos proyectos y deseos. Muchos grandes y pequeños acontecimientos se aplazan o adelantan para la Fiesta Mayor. Ella crea nuevas amistades o remoza las ya existentes. En ella se ven caras nuevas y aún las conocidas parecen que se ven bajo otro aspecto.

¡Hasta las penas parece como si temerosas, se escondiesen para dejar paso libre a la desbordante alegría de la Fiesta Mayor!

Prepárese nuestra ciudad a celebrarla. Y ahora como antes, como siglos atrás, hombres y mujeres la celebran.

Los viejos entonan todavía, añejas canciones tradicionales, llenas de ternura y expresivas del amor familiar, de las costumbres sencillas y de las creencias ancestrales. Los jóvenes (¿progreso?) suelen preferir, por desgracia, las canciones de moda que alientan más a los placeres del mundo.

Con ello cultivan el mal gusto, pierden la pureza de costumbres y sienten el deseo de huir del hogar, atraídos por los engaños de la gran urbe.

¡Cuánto bien para éstos y para nuestra ciudad resultaría de su vuelta a las prácticas espirituales de la tradición, con las que se aficionarían a su familia y a su patrimonio y sentirían los muchos goces de la vida cristiana!

Y como obras son amores que no buenas razones, ahí va este programa que llena todas las exigencias.

Den calor a todos los actos y solemnidades, honremos con su asistencia, viven íntima y extensamente con toda intensidad la Fiesta Mayor.

Eso nos dará fuerzas para conseguir la tarea empezada que ha de llevar a nuestra ciudad al lugar címero que entre todas las de nuestra tierra piensa ocupar, no por afán de ostentación y orgullo sino con el deseo de ser ejemplo, buen ejemplo para las demás.

Aquí le tenéis: Programa de Fiesta Mayor 1946

¿Presentación? No la necesita, pero la tradición es la tradición y debemos estampar unas líneas que sirvan de pórtico al mismo.

Pero... ya salió el dichoso pero. ¿Qué decir?

¿Vamos a ponderar las solemnidades litúrgicas con que honraremos a nuestro San Roque? Todo socio del Centro, todo católico sabe ya, por imperativo de su conciencia, que sin ensalzárselas ha de hacer acto de presencia en ellas para agradecer los favores y gracias que desde luengos tiempos viene derramando, sobre todos, el Santo.

¿Hablaremos de la función teatral? ¿Para qué? Si hasta en la ciudad condal, en los pueblos de nuestra tierra, saben de sobras las cualidades artísticas de nuestro elenco.

¿De baloncesto pues? ¡Señores! que formamos en el grupo de ases, en la categoría máxima de nuestro baloncesto regional.

¿De las sardanas? ¿Del festival folklórico? Pero si es nuestro Centro en donde tienen cobijo las mejores audiciones. Si es nuestro Centro cuna donde se mecen la elegancia de una "Morisca", la galantería de un "Galop", la fastuosidad de un "Ball de gitanes"...

¿Del festival infantil? Si sabemos sobradamente que nuestro Centro será tanto más grande cuando más vele y cuide a los pequeños...

En fin: que nos sentimos incapaces de ponderar las excelencias de este programa en el que hay sesiones para todos los gustos, diversiones de risa franca, vía libre al optimismo y alegría cristianos y con el que no dudamos pasaremos una deliciosa y recordable Fiesta Mayor de 1946, que es el fin que perseguimos y a todos deseamos.

JAh! y todo ello sin echar de menos ni encontrar a faltar, el conjunto de jazz, el "boogie-boogie", el vocalista y la animadora y la película a la moderna usanza.

CASINO NACIONAL

NÚMERO 10

HOSPITALET DE LLOBREGAT

AGOSTO 1948

Filosofía de Fiesta Mayor

Perdón, señores, por lo que el título pueda tener de presuntuoso. No pretendemos llegar a la altura, o mejor dicho, a la profundidad de Balmes ni de Eugenio d'Ors, pero si la filosofía trata de la esencia, causas y efectos de las cosas, no es descabellado atribuir a nuestra divagación cierto matiz filosófico; de filosofía de más o de menos precio, desde luego, pero esto no hace el caso.

La Fiesta Mayor, tan genuinamente catalana, en el sentido en que nosotros la entendemos, es algo así como un espectáculo que se da por temporadas. Si la de ópera comprende desde diciembre a abril, citamos por ejemplo, la de fiestas mayores abarca desde junio a septiembre. Y el pueblo cuyo Santo Patrón no tiene su festividad entre estas fechas, ha de decidirse —hablamos en términos generales— por otro que, por motivos más o menos tradicionales, esté ligado de alguna forma a la historia local. Todo, antes que quedarse sin Fiesta Mayor de verano, porque, ¿llegan ustedes a concebir un pueblo catalán que no la tenga? Nos parecería algo así como una iglesia sin altares o como un balneario sin aguas curativas.

Claro que existe la de invierno, pero obligada por exigencias de la estación a celebrarse de puertas adentro, le falta la alegría y la expansión al aire libre, no crea ambiente. Y tal vez sea por eso, carece de tradición. El culto religioso puede estar a un mismo nivel en ambas, pero el sentido popular de la fiesta está centuplicado en verano. ¡Si será por aquello de «A l'estiu, tota cuca viu»!..

El carácter de acontecimiento resalta en la Fiesta Mayor por la tremenda ilusión con que se espera. Ilusión que, como todas las de la vida, se halla graduada en proporción inversa a la edad del individuo. Recordamos que cuando éramos niños, los preparativos de la fiesta nos mantenían el ánimo en un constante escalofrío, aunque después, el transcurso de lo tan esperado relajaba paulatinamente la tensión, y al final nos sentíamos defraudados.

En menor escala, sigue ocurriendo algo parecido. La animación inusitada de las calles, que estos días parecen sacar forasteros hasta las piedras, el constante run-run de ejercerencia de la gente sudorosa —estornudos paladines que lachan por no hacer concesiones a la comodidad—, el olor a sangre de animales recién sacrificados a la diosa de la fiesta, el imponente calor que cae como lluvia de fuego sobre el entoldado cuando suena el primer baile, son factores que tal vez en otra ocasión nos molestarían pero que, por tratarse de este día, hasta nos divierten. Sin ironía, señores, nos divierten. Es que estamos sumergidos en pleno baño de Fiesta Mayor, con mayúsculas. Pero más tarde, después de la primera zambullida, y alcanzada ya la meta que por unos días nos ha desasoregado, aunque el espíritu de la fiesta sigue presente en el nuestro, su discurrir ya nos ha proporcionado la máxima vibración. Hemos llegado de súbito al punto álgido. Lo que viene luego ya sólo puede, como máximo, mantenerse a la misma altura, pero nunca sobrepasarla.

Y cuando la fiesta se va, nos queda en la garganta un sabor agrio dulce; casi nos sentimos aliviados. Pero la placides que la sigue, una placides de mar o de desierto en calma, pronto nos templá los nervios, y casi sin darnos cuenta volvemos a esperar y a trazar conjeturas sobre la del año próximo.

HOSPITALET 1847

¿Sabe Ud. como era más o menos Hospitalet hace aproximadamente un siglo?

Según las noticias que nos da D. Pascual de Madoz, en su Diccionario Geográfico, publicado en dicho año, nuestra Ciudad reunía las características que a continuación transcribimos:

"Tiene - dice - 400 casas de regular construcción y comodidades, que forman una buena calle ancha y empedrada y una plaza; casa consistorial; una mala cárcel; escuela de instrucción primaria dotada con 4.500 rs. de los fondos propios y concurrida por 130 niños. Una iglesia parroquial" (construída según Carreras Candi el año del descubrimiento de América) "El cementerio es muy reducido y está mal situado para la salud pública por hallarse dentro del pueblo, junto a la iglesia Parroquial. Además nombra una fuente de escaso caudal y señala los siguientes límites de nuestro término: NE = Sans; S = Mar y Llobregat; O = Cornellá. Comprendiendo una superficie de media legua de N. a S. y una de E. a O. La población la cifra en 547 vecinos y 2.504 almas.

Finalmente da unas curiosas referencias históricas de cuya veracidad no estamos muy seguros y que transcribimos a continuación:

"Se ha conjeturado de haber existido en el sitio que ocupa esta población la antigua Labedontia, desierta ya en tiempo de Avieno, a cuyo geógrafo debemos la noticia de su nombre. En 1640, el general Marqués de los Vélez, mandó ahorcar en las almenas de Hospitalet (cuya fortaleza defendida por 60 catalanes no había podido menos de rendirse a las numerosas tropas de Felipe) a nueve prisioneros de los que llevaba consigo".

Hospitalet 1953

Y ahora otra pregunta: ¿Tiene Ud. idea de como es Hospitalet en 1953? Coja un lápiz y multiplique por . . .

Aquellas 400 casas de 1847 han llegado a sobrepasar la cifra de las 7000; existen unas 400 calles y 20 plazas; hay 119 escuelas entre Nacionales, Municipales y particulares; la casa consistorial que menciona de Madoz desapareció colocándose la primera piedra del magnífico edificio donde se alberga la actual, el 17 de agosto de 1894; igual aconteció con la iglesia parroquial, que fué derruida en 1936, inaugurándose el nuevo templo el 26 de Octubre de 1947; además aquella sola parroquia se ha visto multiplicada por cinco. El cementerio que, cumpliendo disposiciones de la Superioridad se trasladó a un lugar apartado del núcleo urbano, pronto se verá de nuevo sitiado por las casas. En cuanto a los habitantes, fíjese en estas cifras que han permitido a Hospitalet titularse orgullosamente,

LA SEGUNDA CIUDAD DE CATALUÑA

Población de hecho:

En	1910 — 6.905 habitantes
"	1920 — 12.360 "
"	1930 — 37.650 "
"	1940 — 51.249 "
"	1950 — 71.580 "

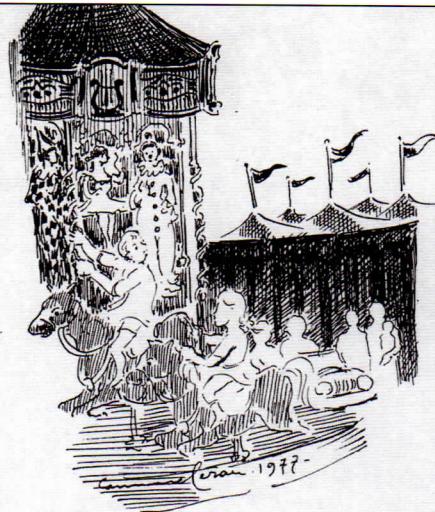
Una sola cosa ha disminuido: La extensión del término municipal que ha visto cerrado su acceso al mar. Y una sola cosa ha desaparecido sin encontrar sucesión, gracias a Dios: La mala cárcel.

Para terminar, un pequeño resumen de lo que veremos en un futuro inmediato gracias al Presupuesto Extraordinario del presente año: *La solución del problema que plantea el paso a nivel de la RENFE; el enlace de la Ciudad con la Granvía y con Esplugas; la construcción de un nuevo Matadero Municipal y de un edificio para el Juzgado Comarcal; la pavimentación y urbanización de más de 20 calles, entre ellas algunas del barrio de la Florida. Etc. Etc.*

JO TENIA DISSET ANYS

(aire de Festa Major)

Avui duc corbata nova
i porto un coll ben planxat
i em llueix talment la roba
que me'n sento enlluernat.
En deixar el portal de casa
—la mare com em somriu!—
crema en mes galtes la brasa
i en el cor duc el caliu
de totes les pors passades
i d'aquelles que vindran
i arreu sento les friblasses
de la gent que em va mirant...
Els balcons plens de domassos
—blanc-blau-roig— illum i color,
van saludant els meus passos
amb crits de Festa Major.
L'envelat —lluerna encesa,
fanalet, flàmula al vent—
ara espera ma escomesa...

però jo no sóc valent.
Cert que la dansa m'agrada,
cert que "ser gran" és bonic,
cert que potser aquesta entrada
porta el goig que he pressentit...
Mes no sé: quelcom m'atura
i m'ensenya altres camins
i em fa l'alegria pura
i em desvetlla els violins
de tot un món que s'esfuma
com el plor de l'oratjol
i la blancor de l'escuma
i algun pàllid fumerol...

Emprenc una ruta clara.
Vaig a un indret conegut,
ple d'una musica rara,
que em retorna al temps perdut:
Oh, rambla, tota bullici
farcida d'il·lusió
que antany foren mon desfici:
cada dia un horitzó!
Oh, firaire de joguines!
Trompetes i cascavells,
timbals i cavalls i nines,
quins records porteu tan bells!
Coloraina esbojarrada
d'aquells tresors desitjats
encara ets a ma mirada
molt millor que els envelats;
encar desplegues les ales
d'una innocència que es fon...

Qui pogués, jugant a bales,
com llavors dominar el món!
Oh, mirall de ma infantesa
sigues sempre mon sopluiq,
il·lumina'm la incertesa
d'aquesta vida que em fuig!

Avui duc corbata nova
i porto un coll ben planxat
i em llueix talment la roba
que me'n sento enlluernat.

VIERNES, DÍA 14

Noche, a las 10'30:

**Magno Festival presentando al público relevantes Artistas del Teatro y la Radio
EL MAS ATRACTIVO ESPECTACULO DE**

Música - Canta - Poesía - Folklore y Humor

Interpretado por las más renombradas figuras en sus distintas especies alidades bajo la dirección artística del Maestro MIGUEL TORRENTS Tomarán parte:

Isidro Sola

El genial actor y admirado rapsoda radiofónico, con algunas de sus creaciones

Encarna Sánchez

La famosa primera actriz de radio y teatro, en un ramillete de poesías.

Trio Guadalajara

Los grandes estilistas, triunfadores de todos los públicos, interpretando canciones sudamericanas y modernas

Rafael Anglada

El popular humorista radiofónico con sus charlas plétóricas de optimismo y alegría desbordante.

Enrique G. Illescas

Primera actriz de radio y teatro, en interpretación escénica y en su nueva modalidad de cancionística.

Ricardo Ardevol

Celebrado actor radiofónico y excelente rapsoda, quien además, cuidará de la presentación del espectáculo.

En un extenso y variado programa combinado

- Folklore y Humor

LA NOVEDAD DEL AÑO!

Moreno Volpini

El excepcional concertista de acordeón con su inagotable repertorio y en acompañamiento a la interpretación de canciones.

Angelita Codesal

La deliciosa cantante de melodías modernas con acompañamiento de acordeón.

Raúl García y Luisa Monguillot

El tenor de grandes facultades vocales y exquita tiple ligera de dicción admirable, respectivamente, en una selección de la zarzuela "LA TABERNERA DEL PUERTO", de Zorozabal, y romanzas de otras famosas obras.

Al piano:

Maestro Francisco Folguera

Director de la Federación de Coros de Clavé.

Interior del programa de la festa major 1953. «Magno Festival».
Font: Fons Centre Catòlic.

Magnífico aspecto que ofrece actualmente el primer tramo de la Rambla de

Justo Oliveras Arús, al año exacto de haberse inaugurado las obras de su nueva urbanización.

Otra perspectiva de la Rambla.

En primer término el monumento erigido a la memoria de D. Justo Oliveras Prats, preclaro hijo de la ciudad, caído por Dios y por España e Ilfre, ex-alcalde de esta Ciudad, gran amante y impulsor de su progreso.

Interior del programa de la festa major 1953.
Font: Fons Centre Catòlic.

SABADO DIA 14

Noche, a las 10'15:

**Inauguración de la
Interesante Exposición de
La obra y estilo de Gaudí**

en la que figurarán magníficas fotografías de las originales construcciones arquitectónicas del extraordinario artista catalán cedidas galantemente por la **"ASOCIACIÓN DE AMIGOS DE GAUDÍ"**

Horas de visita: Mañanas, días 16 y 22, de 11'30 a 1'30
Tardes, días 16, 17 y 18, de 5 a 8
Noches, días 16, 17, 18 y 21, de 10 a 12

Noche, a las 10'30:

Audición de Sardanas

Cobia: "POPULAR" de Barcelona
CON EL SIGUIENTE REPERTORIO.

Mimosa	BOU
Compradón	MANÉN
El sereno	COLL
Sota el sol de Catalunya	BONATERRA
Cant a nostra terra	MORERA
Gata d'aigua	CALDERS

Armería JUTGLA

Central: Calle Sotelo, 68 - Teléfono 215 - HOSPITALET
Sucursales: Avda. del Caudillo, 205 - Tel. 100 - San Feliz
Plaza Nacióne, 8 - Olesa - Avda. Ejército Navarro, 68 - Molins de Rey

COLMADO
Antiguo CASA ANTICETO

José SANTAMANS

VARIADO Y SELECTO SURTIDO Rambla de Justo Oliveras, 38 - HOSPITALET

Interior del programa de la festa major 1954. «La obra y estilo de Gaudí».

Font: Fons Centre Catòlic.

Jueves, dia 16

Noche, a las 10'30

**GRAN FESTIVAL PRESENTADO POR
RADIO HOSPITALET**

LA VOZ DE CATALUÑA

en una emisión excepcional en la que tomarán parte todos los finalistas de su atractivo Concurso «FIGURAS DEL MAÑANA».

Actuación ante el espectador de las siguientes Figuras, en sus respectivas modalidades artísticas:

FRANCISCA CANALS	JUAN MIGUEL
JOSÉ CANALS	MARÍA CARMEN MONJE
ANTONIO CAÑIZARES	FINITA MONTES
PEPE CARTUJA	MARÍA DEL CARMEN ORESCO
OLGA DIAZ	JOSÉ PAVIA
CARMEN DELGADO	JUAN PONS
JOSÉ FELIPE	TONY ROSAS
LINA FERRUZ	ROSA MARÍA ROYO
FERMÍN GRAU	F. SÁNCHEZ
NURI HERNÁNDEZ	CARMINA SERRA
ALEJANDRO MARQUINA	LITA TORELLO

Presentación de las Figuras: Locutor RAMÓN MORENILLA
Maestro musical: EUGENIO BAUSILLI

ESPLÉNDIDA VELADA DE ARTE EN LA QUE EL PÚBLICO TENDRÁ
OPORTUNIDAD DE APLAUDIR EL DESFILE DE AUTÉNTICAS GENIALIDADES

RADIO HOSPITALET «La voz de Cataluña» patrocinadora de este impecable festival contribuye a la construcción de la nueva Pista del Centro Católico con la cesión de tan señalado espectáculo.

CHAMPAN RIGOL

Interior del programa de la festa major 1956. «Festival Ràdio Hospitalet»

Font: Fons Centre Catòlic.